

Nro. 9.

A' FELS. R. TSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Januariusnak 31-dik napján 1797-ik
esztendőben.*

Hadi Történetek.

Az Olasz Országi Cs. K. és Fr. armádia közt Januariusnak 12-kén történt tsatáról következő tudósítást adott ki a' Cs. K. udvari hadi Kancellária a' múlt szombaton dél után, B. *Alvintzi* hadi Tárnokmesternek, *Avióban* Jan. 16-ik napján költ jelentése szerént.

Jan. 7-ikén, az előre tett jó rendelések szerént, ki indulván a' *Paduai* corpus, a' *Bassánói* colonne, és az *Ets* környékére rendeltetett segítő sereg osztály, mindjárt figyelmetessé tették az ellenséget, a' ki leg ottan meg erősítvén maga jobb szárnyát, népünket meg akarta útjában aka-

dályoztatni, de csak ugyan el nem érhetette a' végét, mivel a' *Paduából* ment corpus mindenütt hátrább nyomta az ellenséget, és Jan. 13-ikán az *Ets* vizén is által költözni igyekezett; a' *Bassánói* colonne is *Veróna* eleibe nyomúlt. Annakutánna 24 könnyű kompaniával, 26 batallionnal és 13 eskadron lovassággal *Montebaldóhoz* érkezvén vezérjeink, Jan. 12-ikén az ellenséget meg támadták, és *Madonna de la Coronat* is el vették volna, ha az első colonne a' rossz utak, hegyek, és nagy havak által meg nem hátráltatott volna utazásában; de csak ugyan oda jutott a' következett éjjel, mingyárt akkor hátrább nyomta az ellenség bal szárnyát, 's kényszerítette erős tanyáját oda hagyni, úgy annyira, hogy a' következett napon egész *Rivoliig* a' Frantziák fő táboráig nyomúltak előre vitéz seregeink, és 4 batillionnal öregbült a' számok.

Eddig ugyan meg lehetősen szolgált a' szerentse a' mieinknek, ámbár egy nappal később érkeztek légyen oda, mint sem a' rendelés vólt, 's ámbár csak nem természet felett való nehézségekkel kellett nékiek küszködni, napjában a' kietlen hegyek 's köziklák közt, és három láb nyomni mély hóban naponként 10 órát marsirozván. De mivel előre ki tanulta az ellenség népünknek *Rivolihoz* való közelgetését, számát, és erejét, ármádiájának mind két szárnyát meg erősítette, és minekutánna öszve tsaptak volna egymással, darab ideig hol ide hol amoda tantorgott a' szerentse. Végtére egész erejét ármádiánknak dereka ellen fordítván a' Frantziák, és egy sereg osztály lovassággal zürzavarba ejtvén a' hosszú és terhes utazás miatt el lankadott seregeinket, a' melly zürzavar ármádiánknak derekára és jobb szárnyára is el hatott, kénytelen vólt kórmányozó vezérünk a' hátrálásra jelt adatni.

Hogy nem kevés vesztesége vólt az ellenségnek, abból is ki lehet húzni, hogy a' magokat hátrább vont colonnéinkat egy lépesnire sem üz-

te, hanem meg elégedett azzal, hogy előbbeni positióját vissza nyerhette.

Sem a' mi veszteségünkről, sem a' *Páduai* colonnének állapotjáról semmi bizonyos tudósítást nem küldhetett B. *Alvintzi* a' *Bétsbe* indított Kurir el jövetelének idejekor. Ideje sem vólt arra elegendő, minden gondját arra fordítván, hogy a' *Bassánói* corpust 10 batallion gyalogsággal, 's nyóltz eskadron lovassággal meg erősithesse, és olly rendeléseket tehessen, hogy a' kezébe küldetett planum szerént fel óldozhassa *Mántua* várat a' Frantzia ostrom alól.

Nagy Britannia.

A' Lord *Malmesbury* és *Párisi* Directorium közt folyt békességes alkudozásnak nevezetesebb actait a' Parlamentommalis közlötté már a' *Londoni* Ministerium, a' mellyekben olly nevezetes dolgok fordúlnak elő, a' mellyekről a' közönséges levelekben semmit sem olvastunk. — A' fent nevezett Lord eleinte mingyárt cleibe terjeltette a' Fr. Status Ministernek *Delacroixnak* azon planumot, mellyet a' *Londoni* Kir. udvar fundamentomául kívánt tenni a' közönséges békességnek, azt is hozzá tévén, hogy ő, tudniillik, Lord *Malmesbury*, mindenkor kész lészzen a' Directorium Contraplanumának meg halgatasára. El olvasván *Delacroix* Fr. Minister a' *Londoni* udvar planumát, mingyárt akkor azt adta válaszul Lord *Malmesburynak*, hogy az győzhetetlen nehézségeket foglallyon magában, lehetetlen a' Fr. Respublikának a' maga Constitutiójának le rontása nélkül a' *Londoni* udvar kívánságait minden részben bé tellyesíteni. — Mivel már a' Cath. Belgyiom öszve szerkeztetetett a' Fr. Respublikával, lehetetlen azt többé vissza engedni. — Lord *Malmesbury* erre azt felelte, hogy a' Fr. Constitutiónak új törvényei fel nem forgathattyák sem Európának már régtől fogva közönséges ususban lévő jussait, sem pedig azokat a' traktákat, a' mely-

lyekre a' Fels. Austriai Ház és Londoni udvar egymás közt léptenek, és valameddig fegyverrel el vétetett tartományai vissza nem adódnak a' Fels. Császárnak, addig le nem fogják a' fegyvert tenni. — A' háborúban el foglaltatott tartományokhoz egyedül a' békesség és garantirozas adnak törvényes just. — Illyenképen az Anglusok is tartoznának a' napkeleti és napnyugoti Indiában el foglaltatott Fr. tartományokat, mint a' Fr. Republikának egész alkotmányához tartozó részeket, vissza adni, még pedig minden költsönös kitépótolás nélkül. — Hát ha a' Fr. Respublika is kénytelen leszzen maga főbb birtokainak megtartása végett néhány mellesleg lévő tartományait fel áldozni? Ezt, felele *Lacroix*, tsak akkor mivelné, a' midőn másként magán segíteni nem tudna, vagy ha olyan környüállások közzé vólna tétettelve, a' mellyekben engedni kellene ellenségeinek, de még eddig olly állapotra nem jutott. — Továbbá, mond *Lacroix* Minister, mivel a' *Bétsi*, *Pétersburgi* és *Berlini* udvaroknak hatalmok Lengyel Országna fel osztatása által feletébb nevedett, és Anglia is meg kettőztette a' maga tengeri erejét: a' Frantzia Respublika is köteles maga hatalmának öregbitésére, 's határainak a' *Rénus* vizéig való ki terjesztésére. — Elegendő eszközöket szerzett magának *N. Britannia* a' Fr. Respublika ellenségeinek fizetésekre, és annyira magaéva tette a' tengeren való kereskedest, hogy e' világnak minden kintsei pénzes ládaiba follyanak. — Mivel 200 esztendőtol fogva Belgium vólt a' hadakozásnak kútfeje és helye, hogyha a' Fr. Respublika birtokában hagyatattik, Európának tsendessége leszzen Európának s. a' t.

Lord *Malmesbury* a' Fr. Respublika erejéről mondott előbbi beszédjeit hengeritette eleibe *Delacroix* Ministernek, hogy t. i. olly viragzó állapotba helyheztettetett a' Frantzia nemzet, mellynek öregbedését minden Európai Statusok irigyleni fogják, mellyre az utólsóbb azt mondotta: hogy a'

revolutiónak idejében úgy vólt vólna a' dolog, de hogy ez az idő immár el múlt; hogy most már nem lehet a' nemzetet a' maga jussainak fegyverrel való védelmezésére *in massa* ki állítani; nem lehet a' lakosokat a' közönséges ügy előmozdítása végett, kintseiknek a' nemzeti kasszába való vitelekre réá beszélleni; hogy a' békességnek helyre állitása után, a' Frantziáknál tsendesebb nemzet nem léfzen Európában. — *Quo plus sunt potae plus sitiuntur aquae*, mennél több kintsel bir valaki, annál többet akar rakasra verni. — Ennél igazabb példa beszéd, a' mindennapi tapasztalás szerént, nintsen.

De erre azt jegyzette meg Lord *Malmesbury*, hogy bátor apródonként fogna a' Fr. Respublikának bódogsága öregbedni, azt mindazáltal behunyt szemekkel nézni lehetetlen vólna a' több Statusoknak. — *Delacroix* Ministernek azon beszédjére, hogy az Austriai Belgyumot a' Német Birodalombeli egyházi Vál. Fejedelmeknek secularisatiója által lehetne ki pótolni, 's helyettek a' *Brunsvigiai*, *Württembergiai* Hertzegeket, és a' *Hollandiai* helytartó Fejedelmét Választó Fejedelmekké tenni, rövideden azt felelte Lord *Malmesbury*, hogy a' Fels. Császár és Angliai Király a' Német Birodalomnak fel daraboltatását 's az által annak Constitutióját le rontatni soha meg nem engedik, de azt sem, hogy a' *Cath. Belgyum* a' Frantziák hatalmában maradhasson. — Ha így van, úgymond *Delacroix*, a' dolog, előre mondhatom, hogy semmi sem léfzen a' békességből. Lord *Malmesburynak* azon okoskodására, hogy az 1713 ik elztendőben szerzett *Utrechti* békesség szerént, senkinek sem szabad a' maga *Amérikai* örökségét el idegeníteni, azt felelte, hogy azon időtől fogva nagyon meg változtak a' környülállások. Jól vagyon, mond Lord *Malmesbury*, hogyha a' Fr. Respublika a' Spanyóloktól által vett *Sz. Domokos* szigetét meg tartani kívánnya, szükség, hogy vagy *Martinique*, vagy *St. Lucia* és *Tabago* szigeti az Anglusoknak engedtessenek. —

Delacroixnak azon kérdésére: Mit akarna *N. Britannia* a' Hollandusok örökségeiből magának megtartani, azt felelte az Anglus Lord, hogy a' *Jó Reménységnek fokát* és *Trincomalét* soha sem fogja kezei közül ki bocsátani. De erre is meg tsóválta a' Fr. Minister a' fejét, azt állatván, hogy a' *Jó Reménység fokának* birása által az egész *Oceanus Tengernek* és a' két *Indiának* urává lenne *Anglia*, melly miatt soha sem lenne Európának tsendessége. — A' *Batáviai* Respublikára nézve akként nyilatkoztatta ki magát, hogy az a' val kötött szoros alliantziájától sem el nem áll, sem annak előbbi Constitutióját vissza állittatni nem engedi a' Fr. Respublika. — Végtére azzal fejezte bé Lord *Malmesbury* a' Fr. Ministerrel való beszélgetését, hogy a' *Cath. Belgyiomnak* vissza adatása nélkül soha sem fog a' békesség tökéletességre menni. — Ezeket a' Lord *Malmesbury* officialis Jelentéséből tudjuk és jegyzettük bé.

Régtül fogva nem vólt Európa egy dolog eránt nagyobb figyelmetességgel, mint a' *Bresti* Fr. flottának tengeri utazása, fel tett tzellya, és ki menetele eránt, nem azért mintha ennél rettentőbb flotta soha sem jelent vólna meg az *Oceanus* hátán, mivel a' II-ik *Filep* Spanyol Király győzhetetlen flottájának, mellyel *Érsébet* Angliai Királyné Birodalmát semmivé akarta tenni, még tsak árnyéka sem lehetne; hanem kiváltképen azért, hogy ennek szereintsés vagy szereintsétlen utazásától függ Eorópának tsendes vagy további zürzavaros állapottya. Hogyha végbe nem viheti ez a' flotta a' maga fel tett tzellyat, avagy hogyha vagy az Anglusok, vagy önnön magok az elementumok II. *Filep* győzhetetlen flottájának sorsára fogják azt juttatni, mingyárt alacsonyabb hangon fog a' *Párisi* Directorium beszélteni, és könnyebben bé veszi a' *Londoni* udvar által eleibe terjesztetett békességes fel teteleket.

Ezen *Bresti* flottának utazásáról és fatumairól másként beszélnek az *Angliai*, másként a'

Hyberniai, másként a' Frantzia levelek. — Az elsőbbségek, nevezetesen az udvari officialis jelentésekből azt olvassuk, hogy bizonyosan *Hyberniába* igyekezett volna a' ki szállani, és a' *Bantry Bay* avagy szoros tenger előtt mutogatta volna is már magát; hanem ellene támadván az egymás kezére dolgozó elementumok, u. m. a' levegő ég és a' vizek, széllyel szórták annak hajóit, két kísérő hajót a' rajtok lévő emberekkel egyetemben el rablotta a' *Jáson* nevű Anglus fregatte; égyet a' *Bantry Bay* mellett a' parthoz vetvén a' szélveszek, el tsipték az ott vigyazott Hybernusok, a' mellyen vólt Fr. hadnagy *Dublinba* küldetvén, kérdőre vonatott a' titkos Tanáts által. Ő is azt állította, hogy egyedül *Hybernia* ellen tette volna fel a' tzel a' Directorium, hanem hogy az egész flotta nagyon meg károsított a' tengeri szélveszek által. Az *Hyberniai* Status Titoknok *Pelhám* Úr formalis jelentést tett e' dologról Decemb. 29-ikén a' *Dublini* fő Polgármesternek, 's azóltától fogva az egész Ország mozgásban vagon, de koránt sem azért, hogy az ellenséggel együtt két kézre dolgozzék a' Monarchia ellen, hanem hogy annak bé ütésétől védelmezhesse az Országot. — A' Vice Király parantsolattyából minden tenger partyánál találott barom bellyebb vitetett, 's egy óra alatt fegyverben állottak a' *Dublini* szabados seregek. Ott, a' hol ki szállani akartak a' Frantziák, 15000 ember áll vigyázaton; egy szóval az egész *Hybernia* nagy készséget mutat az ellenség igyekezetének meg gátolására. — Decemb. 27-ik napjától fogva semmit sem tudnak a' Hybernusok a' *Bresti* flottáról, minthogy akkor vagy a' szelek által a' tágas tengerre ki ragadtatott, vagy vissza ment a' *Bresti* kikötő helybe, vagy a' még titokban lévő tzel felé evezett. Innen ki tettik, hogy a' *Bresti* flottának sem egyik, sem másik része ki nem szállott *Hyberniába*, a' mint a' Párisi *Redacteur*, 's ő utánna több újság irók hirleltek nem régiben.

A' *Hyberniai*, nevezetesen a' *Nevriai* tudósítások kelletinél fellyebb szörnyitik a' dolgot. — (*Newria*, *Nuria* az *Ulsteri* tartománynak középszerü váraskája a' *Downei* Grófságban). Itten, *ügymond*, mindenek nagy zürzavarban vagynak, a' *Londondéry* kikötő helyhez jövén a' *Bresti* flotta; 's minden órán azt fogjuk hallani, hogy az azon lévő ellenség ki szállott a' szárazra. — A' nagy félelem miatt minden munka és foglalatosság félbe szakadtak, ki ki arról gondolkozván, miként menthesse meg maga személyét és vagyonkáját az ellenség dühösségétől s. a' t.

A' *Dublini* levelek épen más hangon szóllanak. Ottan senki nem is álmodozik arról, hogy *Hyberniába* ki szállhassanak a' Frantziák, kiváltképen minekutánna *Bridport* Admirális számos hajósereggel utánnok indúlt. — *Onslow* Admirális is erős flottával küldetett a' Német tengerbe, olly véggel, hogyha valamiképen észak felé evezne a' *Bresti* flotta, és vagy a' *Norvégiai*, vagy a' *Hollandiai* kikötő helyekbe menni igyekezne, ha lehetséges lehet, egészlen öszve rontsa. — Közönségesen azt beszélik *Angliában* és *Hyberniában* erről a' Fr. flottáról, hogy felettébb meg károsítatott volna a' tengeri szelvezek által, és hogy egynéhány hajói a' rajtok vólt emberekkel egyetemben el fogattattak volna az utánnok olálkodó *Anglus* hajók által. — A' tengerbe fúltaknak hólt testeiket és az öszve tört hajóknak maradványait sok helyen a' part mellé hányta a' tenger vize.

Frantzia Ország.

A' *Bresti* flottának ellenkező fatumairól nemcsak nem emlékeznek a' *Párisi* közönséges levelek, sőt inkább hol egy, hol másféle költeményekkel ketségtetik az annak sorsa eránt szorgalmatoskodó Publikumot. — Ezek egy átallyában tagadjak azon flottának *Hybernia* körül történt szerentsétlenséget, a' tengeri szelek által lett szellyel szorattatását, és egy részének a' *Bresti* ki-

kötő helybe lett vissza térését. — Kész akartva hiresítették el, *úgymond*, a' Respublikának titkos ellenségei azon hajó seregnek szerentsétlenségét, hogy ekképen a' reménység és félelem közzé tetett *Párisi* Publikumot fel ültessék a' Directorium ellen. — Jól tudja, mondnak továbbá, a' mi kormányszékünk, mit mivel, és mitsoda végből küldötte ki a' tágas tengerre, 's *Hybernia* felé azon hajó seregeinket. — *Richery* Admirálisunk is egy olly messze látó, 's nagy tapasztalású kormányozó, a' ki az ellenségnek minden lesvetéseit el tudja kerülni. Ő rajta, *Hoche* Generális, és a' Directoriumon kívül, még tsak az elementumok sem sajdíthattyák, hová és mi végre küldetett ki a' *Bresti* flotta. — Nem ennek valamelly része, hanem a' *Touloni* flotta futott bé a' *Bresti* kikötő helybe *Villeneuve* Contre-Admirális vezérlése alatt, olly véggel, hogy magát a' *Bresti* flottával egyesíthesse, hanem nem érhetett oda annak idejében. — Most már a' *Spanyól* flottával fogja magát öszve kaptsolni, és a' közép tengeren leselkedő *Anglus* flottát fel keresni.

Mások különböző értelemben vagynak a' *Brestiai* flottának ki küldettetéséről, azt állatván, hogy az sem nem *Hybernia*, sem nem *Portugallia* ellen ment volna, hanem egyenesen a' napnyugoti *Indiára* fogna utazni, hogy az ottan Brittusok által el vétetett Fr. birtokokat vissza vévén, *Anglia* meg aláztassék, 's hajlandóbbá tetessék a' Frantzia Respublikával való meg békellésre. — Az azon lévő truppok is nem két hétre, hanem több hólnapokra való eleséget vittek magokkal. — *Hybernia* ellen való szándékjokat egyedül azért terjesztették ki, hogy az által tevelygésbe ejtsék a' Brittusokat s. a' t. *Ezen titok kárpityával bé vonatott dolognak leg igazabb megfejtője leszen a' következő idő.*

A' *Bataviai* Respublikának *Párisban* lévő követje *Meyer* Polgár egy különös irást küldött *Delacroix* Fr. Ministernek, mellyben Polgár társai-

nak nevében háládással vette a' Directoriumnak azon erántok mutatott szives hajlandóságát, melly szerént arra határozta meg magát, hogy a' *Batáviai* Respublika szerentsétlenségével senkivel is békeségre lépni nem akar.

Német Ország.

A' *Berlini* Kir. udvárt újabb szomorúság érdeket. Néhai II. *Fridrik* Királynak el maradt Özvegye *Ersébet Kristina* Királyné, született *Brunsvig-Lüneburg-Wolfenbütteli* Hertzeg Asszony, 14 napokig tartott betegsége után, kegyes életének 82-ik esztendejében, e' folyó hólnapnak 13-ik napján által költözött az örökkévalóságra. — E' télen *Berlinben* a' Királyi várnak *Spree* partyán lévő résziben, nyárban a' *Schönhauzeni* múlató palotájában lakott, a' hová Királyi engedelem nélkül sem ki nem ment lakni, sem onnan *Berlinbe* vissza nem ment. A' nyári múlató palotájában való lakása *Majusnak* első napjától fogva *Septembernek* utolsó napjáig tartott. — Ezt a' néhai Felséges Asszonyt példás kegyességü életeért mindenek tisztelték és szerették. — Esztendei jövedelméhez képest igen sok jót tett másokkal, szolgálatjában szüntelen 12 nemes ifjakat tartott, 8 esztendőstől fogva 16 esztendősig, a' kiket mindenféle tudományokra, de kiváltképen a' hadi taktikára és mesterségre taníttatván, 16 esztendőskorokban zászlótartó vagy Kórnét fővel küldötte a' regementekhez. — Önnön maga is szerette a' tudományokat, a' tudós embereket pedig illendő tekintetben tartotta, nevezetesen *Spalding* és *Zack* udvari Predikátorokat. Az elsőnek az Ember meg határozott állapotjáról *von der Bestimmung der Menschen* írott igen derék és velős munkáját, a' közelebb el múlt 1796 ik eszteudőben tulajdon pennájával Német Nyelvből Frantziára fordította.

Maximilian Jósef Biponti Hertzeg, a' múlt hólnapban topographica alliantziára lépett a' *Ber-*

lini Kir. udvarral, melly által nemtsak el vész-
tett tartományainak ki pótoltatását, hanem a'
Westfaliai békességnek ereje szerént réá háram-
landó ösi örökségeinek meg tartatását is reményli.
A' *Brandenburgiai* Választó Fejedelemnek *Regen-
spurgban* lévő követje azt kívánnya az Ország
Gyűllésétől, hogy *Moguntziának* Frantziák kezé-
ből lett ki szabadítására tett hadi költségek fizet-
tessenek meg.

A' Prussiai *demarcationalis linean* belől lé-
vő északi Német tartományok Statusai, a' jövő
Februariusnak 20-ikán Congressust fognak Alsó
Saxoniának *Hildesheim* nevű városában tartani,
a' melly végre a' Prussiai Királynak Ministerje
Dohm Kir. belső Tanátsos, egy Convocatoria le-
velet tétetett közönségessé, mellyben a' többek
közt ekként nyilatkoztattya ki Fels. Urának aka-
ratját: „Mivel, *úgymond*, e' folyó esztendőben
is kevés reménységünk lehet a' közönséges békes-
séghez, sőt inkább, a' mint az egymás ellen ha-
dakozó Hatalmasságoknak hadi készülteik mu-
tatják, a' jövő táborozás az el múltaknál is vé-
resebb fog lenni: ahozképest parantsolatom va-
gyon Felséges Királyomtól árra, hogy az északi
Német Orzági szövetséges Statusoknak, a' követ-
kezendő dolgokat adjam tudtokra: 1) Hogy a'
Saxoniai Val. Fejedelemnek, és a' Saxoniai min-
den Statusoknak az Ő Kir. Felsége által szerezte-
tett neutralitásra lett által menetelek által a' tud-
va lévő demarcationalis linea a' Német Tengernek
végső partyától a' fogva *Rénus* alsó környékéig, 's
onnan egész Szileziáig ki terjed, és minden azon
demarcationalis linean belől lévő Fejedelmek és
Statusok kötelesek annak védelmezésére és fenn-
tartására, de

2) mivel nem minden Fejedelmeknek és Sta-
tusoknak vagyon elegendő hadi-erejek a' magok
határaiknak fedezésekre; tehát Ő Kir. Felsége arra
határozta meg magát, hogy azon végre elegendő
truppokat fog ki állítani, és minden történhető

háborús viszontagságoktól meg menteni őket. —
Ugy mindazáltal

3) hogy ezen különös jöteteménynek meghalálása végett, ennekutánna is fizessék le a' kiállított seregeknek tapláltatásokra szükséges költséget, nem egészlen, mert azt Ő Felsége nem kívánja, hanem csak annyit, a' mennyi proportionaliter rájuk fog esni, úgy hogy Ő Felsége ezen költségnek is maga fogja fizetni leg nagyobb részét.

4) Hogyha mindazáltal a' demarcationalis lineán belől lakó Fejedelmek és Statusok Ő Kir. Felségének ezen igasságos kívánságát bé tellyesíteni nem akarnák, azonnal minden őrizetre kiállított hadi népét vissza fogja húzni, 's egyedül maga tartományait védelmeztetni, amazokat magoknak hagyni, a' Fr. Respublikával ez eránt, kötött alkuját meg másolni, sőt mind ezt a' hadakozó feleknek is tudtokra adni.

5) Ezt pedig azon okból adattya Ő Kir. Felsége nékiek tudtokra, mivel sokakban nagy hidegséget és idegenséget tapasztalt maga eránt, mintha Ő Felsége ezen szembe ötlő jöteteményei által nem a' köz hasznot, hanem inkább a' maga hatalmának jövődöbeli öregbedését munkálódná.

6) Mivel semmi jelenségei nintsenek a' hamar következő békességnek, szükség lészzen három hólnapra való provisiót tenni a' Pr. tartalék, vagy inkább őrző seregeknek taplalásokról, a' *Hildesheimi* Conventben meg határozatandó tabella szerént, lisztből, zabból szénát, és szalmából, a' Prussiai és Brunsvigiai truppoknak számokra az alább irt Minister, a' Hannoverai truppoknak számokra pedig *Reden* Hannoverai Minister által meg határozatandó helyekre.

7) Hogy pedig senkinek terhére ne légyen ez a' Provisió adás, nem egyfzerre, hanem két meg határozott időre kelletik azt bé adni, úgy mint, felét Februariusnak 15-ik, a' másik felét

Aprilisnek 1-ső napjára, még pedig ok vetetlenül, és senki sem egy, sem más mentséget ne kereszen magának a' ki fogásra.

8) Minthogy senki sem tudhattya meddig fog ez a' háború még tartani, nemtsak három hólnapra, hanem, ha a' szükség, és környülállások kívánnyák, továbbrá is hasonló provisió kívánatik a' demarcationalis lineát őriző seregeknek tapláltatásokra s. a' t.

Magyar Ország.

Eger vidékeről, Vizöntő havának 18-ik napján. Esméretes példa beszéd forma szóllás módja a' Magyaroknál az olyan ember felől, a' ki magát valamelly érdemével mások felett meg különböztette: *Fel ütötte az Egri hirt nevet, el nyerte — érdemli — s. a' t.* Nem illik ez egy emberre jobban, mint ama már sok hasznos fel talásásiról nevezetes *Farkas János Úrra*, a' kinek most ismét újjabb találmányit van szereztsém közleni az érdeemes közönséggel. Ugyan is az Egri Akadémiai nagy épületben a' nem régiben készült kápólnát meg vizsgálván, tsudálkozva kellett szemlélnem a' Tabernaculomot, melly *Veszprém Vármegyében* találtatott különös zöld márványból készült, úgy szinte az Óltárnak és Katedrának márványozását is, mellynek materiáját annakelőtte idegen tartományokból hordották bé Hazánkba drága pénzért: *Farkas János Úr* pedig *Gömör Vármegyében* fel találta, 's annak bányáját birja is, a' honnan ki kerülő ásványokat az ahoz értő mesterek jobbnak tartják a' külső Országiaknál, azomban óltsóbb árron lehet innen kapni mint másunnan, találhat is a' kinek szükséges ezen bányában bővséggel. Az *Egri Minoriták* szép Katedrája, a' *T. Nánai* és *F. Tarkányi* Templomoknak belső márványozattyai is ezen *Farkas János Úr* bányájából vették ékességeket. Illyen a' Haza javát munkálódó faradhatatlan

szorgalmatosság! de most ez elég légyen máskor
többet, *plus ultra*.

A' tél folyamata itt igen kellemetes, eleinte ugyan meg rezzentette a' száraz fagygyal bé kö- szönt *December* a' vidéket, mert a' mellett, hogy az őszi vetés igen vékonyan mutatta magát, a' mezei férgek, egerek, patkányok, gözük, hör- tsökök száraz lyukaikban fel sem vették a' telet: de tsak hamar változván az idő, a' bővséges es- sök mind a' vetést meg újjították, mind az emli- tett alkalmatlan vendégeket üregekben meg foj- tották. Már most ismét derék fagyunk söt ha- vunk is van, mellyel a' föld téli köveredése felől nagy reménység támadott.

Sáros Vármegyéből Jan. 13-dik napján. A' hajdani vitéz Amazonok fel támadtak megyénk- ben. Nem tudom a' férfiakkal való vetélkedés- bőlé, vagy inkább Fels. Fejedelmünk eránt von- szó szives hajlandoságtól ösztönöztetvén a' mi afz- szonyaink, meg nem elégedtek azzal, hogy a' tá- borozó hadi seregek számára kész pénzt, vasz- nat, 's több efféle szükséges dolgokat adjanak, hanem a' mi több, arra kötelezték magokat, hogy- ha Ő Felsége meg engedi, készek oldalaira fegy- vert kötni, az ellenség ellen menni, és édes ha- zájokért, kedves Királyokért véreket és életeket fel áldozni. — Az ez eránt ki adott projectumok- ban az Orzágnak több affzonyait és hajadonait is, kiváltképen azokat, a' kiket a' természet ép kézzel lábbal, erővel, egészséggel, és a' hadi vi- szontagságoknak el viselésére alkalmas testel meg áldott, arra iotik és serkentik, hogy az ő ditsiretes nyomdokaikat követvén, velek együtt szállyanak táborba. Egyszersmind azt is meg ha- tározták ezen projectumokban, hogy ezen ő ma- gok le kötelezéséről semmi consequentia ne té- tetődjék jövendőre, és erőszakosan egy affzony és hajadon se kényszeritessék sem most, sem a' következő időkben a' katonai életre.

Nemtsak a' régi, hanem az újabb historiákban is találatnak az aszonyi bátorságnak és vitézségnek hasonló példái. *Marcus Aurelius* Imperator számtalan példákat hord elő ezen tárgyról, 's felettébb magasztallya a' Rómái aszonyokat, hogy nemtsak oda haza a' rokkán ülni, hanem a' fegyverben is gyakorlani kívántak magokat. — A' déli Amérikában lakott régi *Amazonok* ferjeikkel együtt hadakoztak ellenségeik ellen, és midőn *Orelhán János* tudós Spanyol utazó 1544-ik esztendőben a' *Kordilléra* hegyek felé utazván, azon tartománynak folyóvize mellett sok fegyveres aszonyokat talált volna, a' kik a' férfakkal elegyesen hadakoztanak szomszédjaik ellen, és ármádiájoknak fő vezére is aszony személy volt, ezen okból *Amazonnak* nevezte *Orelhán* azon folyóvizet. — *I. Ferdinánd* Magyar Király uralkodása alatt 1552-ik esztendőben, meg szálván *IV. Mahomet* Török Császár *Eger* várát, olly vitézi módon viselték magokat az *Egri* aszonyok annak védelmezésében, hogy kéntelen volt a' szakállos Császár gyalazattal onnan el menni. *Lásd* az *Osmanografjának III. darabjában a' 294-ik és több bizikkelyeket.*

T u d ó s í t á s.

Alább megnevezett mind közönséges, mind más különös foglalatosságimtól annyira meg vagyok terhelve, hogy magamon némelly részben segíteni kéntelenítettém. Ezen okon szándékozom kifejteni egy olyan bajomból, a' melly tölem sok időt húz-el, 's más dolgaimban nagy akadályomra vagyon.

A' két Magyar Hazában már mindenütt esméretes Magyar biblia-nyomtatványoknak, melyeket 1794-ben Hollandiában adtam-ki, maradványát közre botsátom eladás végett. Hogy pedig mindenek, a' kiknek szándékjok volna azt a' szép és jó nyomtatványt megvenni, e' dolog-

ba belé szólhassanak; helyyesnek itéltem szándékomat közönséges levelek által kinek-kinek tudtára adni. A' kinek tehát kedve és tehetsége volna ezen jószágot tisztességes nyereségre megszerezni; ígérhet érte a' szerént, a' mint gondolja, hogy hasznot vehet belőlle. A' még el nem adott nyomtatványok száma, 's nemei itt következnek; mellyeket három szakaszra osztottam, azért, hogy ha talám valaki együtt sokallaná, harmadához is hozzá juthasson.

Egyik-egyik szakasz ennyi:

5 N. ftos.	Nyomtatványok	—	100	—	N. f.	500.
4 N. ftos.	—	—	—	—	100	—
3 és 30 kros.	—	—	—	—	300	—
<hr/>						
Summa						500 — N. f. 1950.

A' három szakasz együtt — 1500 — — 5850.
Ezen árron kelnek egyenként: *A' ki leg többet ígér szakaszáért, vagy mind a' három szakaszért együtt: azé lesz.*

Februariusnak utólsó napja lesz a' határ, a' mikorra a' vevő szándékú Erd. Urak', vagy Társaságok' Leveleinek hozzám kellene érkezni.

A' Jószág nagy gond alatt vagyon, tökéletes és ép, száraz, tiszta, a' ki megveszi 's készpénzel fizet; kezébe adódik *Bétsben* minden hiba nélkül. Hitelbe nem szándékozom adni.

Pethe Ferentz.

Adresse: In der Alstergasse, Nro. 131. im zweyten Stock.

D. D. S.